

ТОШКЕНТ ВОҲАСИ: АФСОНА ВА ҲАҚИҚАТ

Бизни кўплаб табиат замандарни ўраб туради. Уларда ётатлиш буюк куч тинимиз ўшуди. Бу – тошлар, дарахтлар, сарчашмалар. Бу – инсон "Биз ҳаммамиз" табиат билан ўйнумиз", деган мухим хикматга этишадиган жой. Яъни биз, инсонлар табиатни забт этувчилар эмас, балки унинг ахралмас кисмимиз. Бизнинг баҳтимиз хам шунда.

Оҳангарон водийидаги деярлилар ҳар бир фуроносри Парпиота атамлиш жойга алоқадор. Яни оила кураётган иккى ёш тўй тантаналаридан сўнг Парпиотага боришида. Улкан тошлар, дарахтлар ёнди туриб, Яратганинг дил сўзларига эзгу тилакларини изҳор этадилар. Ойлада фарзанд дунёга келгандар эса, уни Парпиотадаги улкан тошлар ёнига олиб бориб, гўдакларнинг мурғак жисмига табиатнинг буюк кучини синграрини ният қилишади. Бошқача айтганда, бўлажак Ер ўлони руҳан бакувват бўлишини ислашади.

Кўп ийлардан бўён фарзанд кўтаётганлар, хам бу ерга илинг билиш келишади ва мўжиза юз бераби, ниятлари ижобат бўлгач, кувончларини баҳам кўриш ва миннатдорлик изҳор этиш учун янга Парпиота таомон ошиқидилар.

Хўш, Парпиота ким ўзи? Марказий Осиёда Парпиота номи билан аталувчи еттига тарихий жой бор. Шулардан иккитаси Тошкент вилоятida. Бири – Олмалик

билиан Оҳангарон ўртасида. Иккинчиси – Қизилтог шахарасида. Жиззах вилояти, Козигистон ва Қирғизистонда хам Парпиота номи билан боғлик қадамжолар мавжуд.

Оҳангарон водийидаги баро-йўги ярим тектар майдонине эгаллаган Парпиота ота

одамларнинг эътибори ва меҳридан гуллаб-яшнайди. Айтнишларича, бир вактлар бу жойлар яланг ва кимсасиз бўлган. Кунлардан бир кун бу хувиллаган жойга Парпиота отанинг қадами етди. Узок ўй сурib ўтириди. Ниҳоят, Яратганинг инояти билан ер, одам ва тош бир-

ниота қадамжосини тавоғ этиш учун ташриф буюрувчилар аллакачон хосилга кирган боғларнинг хусни-хамолидан хам бир йўла баҳра олиб, диллари яйрайди.

Муқаддас қадамжолар – факат буюк инсонлар дағи этилган ва уларнинг тақдирни билан болглик жой эмас. Улар – она заминимизнинг ҳамма нарсалар – табиат, тарих ва инсонлар бирлашиб, ўйнушадиган кетгага алоҳида матвولари. Тошлар, дарахтлар ва булоқлар ҳақиқатдан муқаддас, зеро улар табиат унсурлари. Ва булаарнинг ҳаммаси бизда ўзгача сифат, он экологияси дей атамлиш алоҳида маданиятни ўйғотади. Ахир кўп нарсалар, жумладан, заминнинг тақдирин ҳам бизнинг кай тарафда яшаётганимизга боғлик-ку! Зоро, биз унинг фарзандларимиз. Ўз онасини кадрлайдиган фарзандлар эса, заминни ҳам севади, ардоқлаб-авайлади, асрарди.

Парпиота – алазамонлардан мағлитика дохил бўлган, аммо бізга тариз ва заминга муҳабат ва ҳурматни месор колдирган буюк зотларнинг фикр-йўли, хиссиятни уйраладиган ахойиб ёдгорлик. Шундай экан, у биз учун битмас-туғанмас мерос бўйиб колсан.

Зарифа ЭШМИРЗАЕВА, халқаро "Олтин мерос" хайрия жамғараси вилоят бўлими бошқаруви раиси.

БИЗ ҲАММАМИЗ ТАБИАТ БИЛАН ЎЙНУМИЗ

қадамжоси турли дарахт ва ўсимликларга бой. Галати шашкал-шамойилга эга улкан ҳарсангтош бу ерга асосий қадам жисми. Қаҷонларидир, бир неча минг йиллар бурун у асосин саждахого бўлган. Аммо, ўтган асрда бу муқаддас тош портатилиб, бир неча кисмларга бўлиб киборилган, шунга қарашади, у жойдан жилмаган эди. Ҳозир бу тош бўлгачни устида қатранги дарахтлар ўсаяти. Агар уларнинг танасига кулоқ боссангиз, базур ўшилдадиган товушни ингайзис, демак бу дарахтлар ўйнуди.

Қатранги – қайрагочлар тукумига мансуб. Уни темир дарахт ва куйловий дарахт деб ҳам аташади. Улар соvuқка бардошли. Қатранги –

лашиб, буюк ўйнлик содир бўдди. Қўйқисдан ҳавога сачраган сув томчиларида кўш нурларни жилвалиди. Бу кўйна дарахт остидан қайнаб чиккан бўлук суви эди.

Парпиота ота ўз ишини баҳарид, йўлда давом этиди. Бу ерда эса ундан кўп излар колди: тошлар, дарахтлар, сувда. Қадамжонинг шифобахи кучи жуда сезигарли. Факат қалбинги очсангиз бас.

Бугунги кунда Парпиота қадамжоси билан ёнма-ён мевали бօғ яшнаб туриби. Адд тераклар кўкка бўй чўзган. Оҳангарон ва Паркент туманлари ҳокимиликлари боғ учун ер ажратиб берди. Бу – она заминимизнинг гуллатиб-яшнатиш ниятида килинган ҳайрии иш. Пар-

ОГОХЛИК

ГАЗДАН ТЎГРИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК!

Кундалик ҳаётимизни "зангори олов" сиз тасаввур этиши қийин. Бироқ озигина эътиборсизлиги оқибатида ёнгин чиқиб, оиласа, давлатга моддий зарар этиши мумкин. Газдан тўгри фойдаланиш қондапарига тўлиқ амал қилишина ёнгин хавфсизлигини таъминлашади. Бу қондапар эса у қадар мураккаб эмас.

Анвало, газ плитаси ўринатилган ҳонани тез-тез шамоллатига тўриш керак. Газ ёки кўмур ёкилайдиган пекалар мўриси камидан йилда бир марта тозаланиши лозим. Печка ва газ плиталарининг ёндида бензин, керосин каби тез ёнүвуч суюклинир саклаш, электр асбоблариндан нотуғри фойдаланиши ёки болаларнинг гурут

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

килиш, газдан, электр асбобларидан тўгри ва ҳушерлик билан фойдаланиши талаб этилади. Шунингдек, газ ёниб турганда дераза дарчаси доимо очиқ бўйиши лозим. Газдан болалар фойдаланишига йўл кўймаслик керак. Газ балонлари газ плитасидан ярим-метр, бошقا иситиш курилмаларидан эса 1 метр узоклика бўйиши, резина ичаклардан фойдаланслик, газни узоқ вакт ёки кольдирмаслик каби қондапарига риоя килиш талаб этилади.

Азиз СУЛАЙМОНОВ, ҳарбийлаштирилган ёнгин хавфсизлигини отряди инспектори.

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ

курилмаларидан фойдаланишда ёнгин хавфсизлигини қондапарига амал кильмаслигидан кимларнинг умрига зомин бўлмоқда.

Бу каби ноҳуҳ ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнгин чиқишининг олдини олиш қондапарига риоя

ўйнашига бепарво қараш ёнгин чиқишига асосий сабаб бўлади.

Кейинги пайтда газ